

ADVIES ARCHEOLOGIE

Plan: Waterschap Limburg – Droogtemaatregelen automatisering stuwen
Opsteller: (Kragten-ArchAeO)
Aanvrager: Kragten)
Datum advies: 25-05-2024

Inleiding, geplande ingrepen

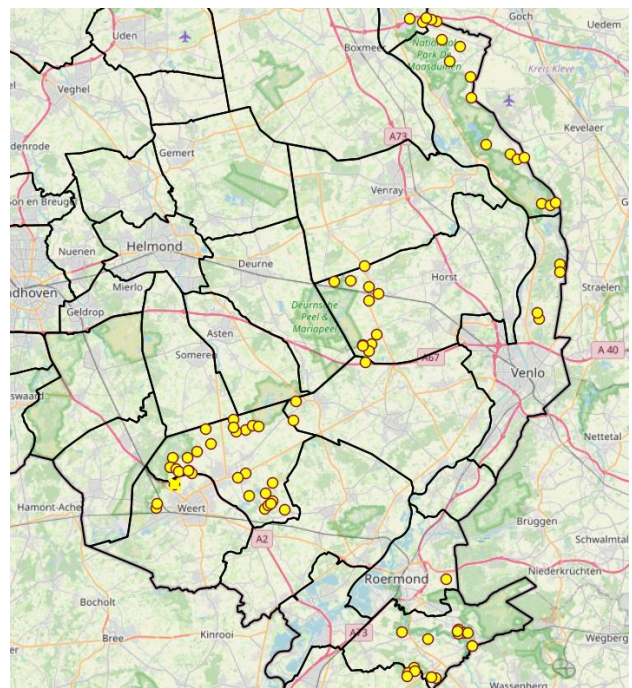
Het Waterschap Limburg is voornemens om werkzaamheden te verrichten op een aantal bestaande stuwlocaties in Noord- en Midden-Limburg, met als doel om de weerbaarheid van de "Natura 2000"-gebieden in Limburg te vergroten door beter en sneller de waterstanden in de beek- en waterlopen rond deze gebieden te kunnen sturen en bedienen.

De voorgenomen werkzaamheden betreffen het automatiseren en/of vervangen van 71 bestaande handbediende stuwen. De locaties van de stuwen zelf worden niet gewijzigd. De exacte aard van de werkzaamheden verschilt per locatie:

- Op 7 locaties wordt de stuw geautomatiseerd middels het plaatsen van een motor/zonnepaneel.
- Op 29 locaties wordt de bestaande stuw(bak) vervangen door een stuwgoot (deze wordt geplaatst op de beekbodem).
- Op 25 locaties wordt de stuw geautomatiseerd, de huidige damwand wordt gehandhaafd en de taludverdediging wordt hersteld.
- Op 10 locaties worden meer uitgebreide werkzaamheden uitgevoerd t.b.v. de automatisering: Het damwandscherm wordt vervangen en de bodem/taludverdediging hersteld.

De voorgenomen werkzaamheden hebben betrekking op de bestaande stuwlocaties in de gebieden:

- Groote Peel
- Mariapeel
- Maasduinen
- Meinweg en Roerdal
- Sarsven en De Banen
- Weeter- en Budelerbergen en Ringselven.

Figuur 1: De locaties van de voorgenomen werkzaamheden

ADVIES ARCHEOLOGIE

Situatie archeologie

Alle werkzaamheden zullen plaatsvinden op de locaties van de bestaande stuwen. Ter plaatse van de stuwen waar de meer ingrijpende werkzaamheden zijn gepland (o.a. het vervangen van het damwandscherm), zal worden gewerkt binnen de bestaande greppels (zie figuur 2). Hier heeft daarom al grondroering plaatsgevonden tot onder de archeologisch relevante bodemlagen. De omvang van de voorgenomen graafwerkzaamheden per locatie blijft ook beperkt, tot ca. 15 m² per stuw.

Figuur 2: Foto's van twee stuwlocaties waar werkzaamheden zijn gepland (links: omgeving Meinweg-Roerdal, rechts: omgeving Grote Peel)

De werkzaamheden vinden plaats binnen tien gemeenten in Limburg. Op de archeologische beleidskaarten van de gemeenten is te zien dat het merendeel van de stuwen zich bevinden binnen een gebied met een lage archeologische verwachting of vrijgegeven gebieden (47 locaties). Dit heeft met name te maken met de relatief lage, natte ligging van de landschappen, wat wil zeggen dat deze locaties niet aantrekkelijk zijn geweest voor bewoning en begraving. De overige locaties bevinden zich binnen een zone met een middelhoge tot hoge archeologische verwachting. Hier geldt beleidsmatig en in de bestemmingsplannen respectievelijk een archeologische onderzoeksplicht bij bodemingrepen met een oppervlakte groter dan 2.500 en 250 m², die dieper reiken dan 40 cm beneden maaiveld. Op één locatie, binnen de gemeente Roermond, geldt een oppervlakte-ondergrens van 30 m² volgens het bestemmingsplan (zie bijlage 1). Ook hier zijn de bodemingrepen ca. 15 m² en zal de oppervlakte-ondergrens niet worden overschreden.

In het algemeen kan geconcludeerd worden dat nergens de ondergrenzen onderzoeksplicht zullen worden overschreden bij de graafwerkzaamheden, en dat de kans op het aantreffen archeologische sporen en/of vondsten laag is.

ADVIES ARCHEOLOGIE

Advies archeologie

De omvang van de werkzaamheden is doorgaans ca. 15 m² per stuw. De ondergrenzen onderzoeksplicht zullen bij geen van de locaties worden overschreden bij de graafwerkzaamheden, en de kans op het aantreffen archeologische sporen en/of vondsten is laag. Bovendien heeft bij elke stuw al eerder grondroering plaatsgevonden. De werkzaamheden zullen daarom geen verstorende effecten hebben op eventuele archeologische sporen en vondsten. Derhalve adviseert Kragten-ArchAeO om geen archeologisch onderzoek te laten uitvoeren ten behoeve van de voorgenomen werkzaamheden.

Mochten tijdens grondwerkzaamheden archeologische resten worden aangetroffen, dan dienen deze (op grond van de meldingsplicht ingevolge art. 5.10 Erfgoedwet 2016) direct gemeld te worden aan de gemeente waarbinnen de stuwlocatie is gelegen. Vervolgens zal bepaald worden of, en zo ja welke, aanvullende maatregelen getroffen dienen te worden.

Senior-adviseur archeologie

Bijlage 1: Overzicht van de locaties stuwen, waar werkzaamheden zijn gepland, per gemeente, beleidscategorie archeologie, en ondergrenzen voor een archeologische onderzoeksplicht

ADVIES ARCHEOLOGIE

Gemeente	Aantal stuwten	Beleidscategorie archeologie	Ondergrenzen arch. onderzoeksplicht
Echt-Susteren	4	Lage archeologische verwachting	Geen onderzoeksplicht
Roerdalen	5	Categorie 5: Kans op vindplaatsen gerelateerd aan natte context, rituele activiteiten. Lage kans op vindplaatsen	Opp. 10.000 m2, diepte 40 cm - mv
	1	Lage kans op vindplaatsen, verstoorde/vrijgegeven gebieden	Geen onderzoeksplicht
	1	Hoge kans op vindplaatsen	Opp. 1.000 m2, diepte 40 cm - mv
Roermond	1	Hoog	Opp. 30 m2, diepte 40 cm - mv
Weert	2	Gebieden met een lage archeologische verwachting	Geen onderzoeksplicht
Nederweert	2	Gebieden zonder een archeologische verwachting of vrijgegeven	Geen onderzoeksplicht
	12	Gebieden met een lage archeologische verwachting	Geen onderzoeksplicht
	9	Gebieden met een middelhoge archeologische verwachting	Opp. 2.500 m2, diepte 40 cm - mv
	1	Gebieden met een hoge archeologische verwachting	Opp. 250 m2, diepte 40 cm - mv
Peel en Maas	3	Gebied met lage archeologische verwachting	Geen onderzoeksplicht
Horst aan de Maas	6	Lage archeologische verwachting	Geen onderzoeksplicht
	1	Gematigde archeologische verwachting	Opp. 2.500 m2, diepte 50 cm - mv
	2	Hoge archeologische verwachting	Opp. 500 m2, diepte 50 cm - mv
Venlo	3	Zone met een middelhoge archeologische verwachting voor natte gebieden	Opp. 5.000 m2, diepte 40 cm - mv
	1	Zone met een hoge of middelhoge archeologische verwachting	Opp. 500 m2, diepte 40 cm - mv
Bergen	11	Gebieden met een lage archeologische verwachting	Geen onderzoeksplicht
	2	Gebieden van middelhoge archeologische verwachting	Opp. 2.500 m2, diepte 40 cm - mv
	3	Gebieden van hoge archeologische verwachting	Opp. 250 m2, diepte 40 cm - mv
Gennep	1	Lage verwachting	Geen onderzoeksplicht